

Algemene Bevoegdheidsraad: Handleiding vir gebruik in die Kerk vir die bestuur van predikante sake 2013

Gelegitimeerdes (predikante, proponente en emeriti), kerkrade en ander kerklike werkgewers word van dag tot dag gekonfronteer met allerlei kerkordelike, praktiese en statutêre reëlings wat verband hou met die opleiding, beroeping, en diensverhoudinge van predikante. Aangeleenthede soos die toekenning en verlies van bevoegdheid; voortgesette bedieningsontwikkeling en versorging van die predikante korps, word hierin aangespreek. Met hierdie Handleiding word gepoog om 'n hulpmiddel aan te bied wat kan help om die bestuur van alle sake wat predikante raak, meer effektief te reël.

Die doel van die Handleiding:

- is nie om volledig te wees nie. Daar word wel gepoog om oor die belangrikste praktiese sake leiding te gee en om 'n wye verskeidenheid voorbeelde aan te bied;
- is nie om voorskriftelik te wees nie. Wetlike- en kerkordelike voorskrifte word aangedui waar van toepassing. Werkgewers kan wel die riglyne gebruik, maar moet eers seker maak dat dit aan hulle eie besondere vereistes voldoen voordat hulle dit as hulle amptelike dokument aanvaar;
- is nie om finaal te wees nie. Praktiese omstandighede en statutêre wysigings maak voortdurende aanpassings nodig wat ook deurlopend in hierdie Gids ingewerk sal word.

Die gebruik en gesag van hierdie Handleiding is onderhewig aan die volgende besluit wat deur die Algemene Sinode geneem is (Handelinge 1994, p. 457, pt. 2).

1. *As gereformeerdes aanvaar ons die Skrif as hoogste norm.*
2. *Uit die Skrif lei ons sekere beginsels af.*
3. *Wanneer 'n beginsel(s) en die daaruit voortvloeiende standpunt tot 'n geheel saamgevoeg word om 'n program/gedragslyn vir optrede in die kerklike lewe aan te dui, kan van 'n beleid gepraat word.*
4. *Daar kan tussen twee soorte besluite deur kerkvergaderings onderskei word, naamlik:*
 - * *besluite wat gebiedend/voorskriftelik van aard is; en*
 - * *besluite wat aanwysend/rigtinggewend van aard is.*
- 4.1 **Voorskriftelike besluite (waaronder Kerkorde, bepalinge en reglemente)**

- 4.1.1 *Voorskriftelike besluite kom dikwels voor in die vorm van Kerkorde-artikels, bepalinge by die Kerkorde en reglemente, maar besluite wat nie spesifiek aandui dat dit 'n "reglement" is nie, is nie daarom nie-voorskriftelik of van enige mindere gesag nie. 'n Spaarsamige gebruik van bewoordinge soos "die sinode keur die volgende as reglement/riglyn/beleid goed" ten gunste van "die sinode besluit" sal help om groter duidelikheid te bring en sal voorkom dat "gewone" besluite gesien word as "mindere" besluite.*
- 4.1.2 *Alle besluite is voorskriftelik, tensy die woordgebruik of algemene samehang die teendeel aandui.*
- 4.2 **Aanwysende besluite (waaronder riglyne en handleidings)**
- 4.2.1 *Riglyne vir die uitvoering van 'n kerklike beleid word deur aanwysende besluite gegee. (Vergelyk DCG Fourie: Die Gesag van kerkvergadering in Die Kerkbode 24 Desember 1980, p. 805).*
- 4.2.2 *'n Riglyn dui die weg aan waarlangs/wyse waarop 'n saak/beleid prakties toegepas of uitgevoer kan word. Daar is ruimte vir diskresie om aanpassings te maak, mits daar nie afgewyk word van die beginsels waarvan uitgegaan word of die beleid wat vasgelê is nie. (Tussen 'n riglyn en 'n leidraad is daar nie 'n werklike verskil nie).*
- 4.2.3 *'n Handleiding is die uiteensetting van 'n reeks riglyne, reëls of prosedure-stappe wat gevolg moet word by die hantering van 'n sekere soort saak. Waar 'n handleiding egter nie elke stap wat gevolg moet word voorskryf nie, kan daar ruimte vir aanwending van diskresie wees mits die doelwit wat gestel word bevredigend bereik word en geeneen van die neergelegde reëls oortree word nie.*

Enige kommentaar of aanbevelings of navrae na aanleiding van hierdie Handleiding word verwelkom en kan gerig word aan die Bestuurder van die Algemene Bevoegdheidsraad (ABR) by abr@ngkerk.org.za

Ten slotte: Graag word ook erkenning gegee aan die volgende persone wat meegewerk het aan die opstel en finalisering van die Handleiding: Drr. Johann Ernst; Elsje Büchner; Flip du Toit; Theo Swart en ds Marius Cornelissen. Sonder hulle bydrae sou hierdie gids moontlik nooit tot stand gekom het nie. Die ondersteuning en begeleiding in terme van die statutêre regsaspekte deur ons twee regsadviseurs, Fanie Visser en Len Dekker, vra ook spesiale vermelding.

Dr. Dewyk Ungerer
Bestuurder: Algemene Bevoegdheidsraad (ABR)
Oktober 2013

OORWOORD	I
INHOUDSOPGAWE	III
INLEIDING	1
A. DOEL	1
B. ONTSTAAN	1
C. TOEPASSING	1
D. OORGANGS BEPALINGS	2
E. DOEL VAN DIE ALGEMENE BEVOEGDHEIDSRAAD	2
F. BETROKKENHEID VAN DIE ALGEMENE BEVOEGDHEIDSRAAD	2
G. KERKORDELIKE BEPALINGS	2
HOOFSTUK 1: ONTSTAAN, DOEL, VISIE EN MISSIE VAN DIE ALGEMENE BEVOEGDHEIDSRAAD	4
A. OORSIG – AANLOOP TOT DIE TOTSTANDKOMING VAN DIE ABR	4
1. Inleiding	5
2. Agtergrond en doel van die ABR	
B. BESLUIE VAN DIE ALGEMENE SINODE	6
1. Besluite van die Algemene Sinodale Moderamen	6
2. Samestelling van die Algemene Bevoegdheidsraad	6
3. Vasstelling van die jaarlikse registrasie en registrasie foie	7
4. Benoeming van amptenaar	7
C. FUNKSIONERING VAN DIE ALGEMENE BEVOEGDHEIDSRAAD	7
1. Visie	7
2. Missie	7
3. Funksies	8
4. Praktiese funksionering van die Algemene Bevoegdheidsraad	10

D.	REGLEMENT VAN DIE ALGEMENE BEVOEGDHEIDSRAAD Reglement 8	12
----	--	----

HOOFSTUK 2:	TOEKENNING, BEHOUD EN VERLIES VAN BEVOEGDHEID	16
--------------------	--	-----------

A.	INLEIDING	16
B.	OMSKRYWING VAN BEVOEGDHEID	16
	1. Wat word bedoel met bevoegdheid ?	17
	2. Onderskeie kategorieë van bevoegdheid	18
C.	OPLEIDING EN LEGITIMASIE VEREISTES	20
D.	DIE OPSKORTING EN BEËINDIGING VAN BEVOEGDHEID	22
	1. Prosedures en aksies wanneer legitimasië opgeskort word	22
	2. Prosedures en aksies wanneer legitimasië beëindig word	22
	3. Algemene reëls	22
E.	DIE VEREISTES EN PROSEDURES BY DIE AANSOEK OM HERTOELATING	23
	1. Aansoek	23
	2. Hantering van aansoek deur die Ring	24
	3. Hantering van die aansoek deur die Sinode	25
F.	DIE DATABASIS VAN DIE ALGEMENE BEVOEGDHEIDSRAAD	26
G.	VORMS WAT DEUR DIE ALGEMENE BEVOEGDHEIDSRAAD GEBRUIK WORD VIR REGISTRASIE	27
	1. Omskrywing van die verskillende kategorieë van bevoegdheid	28
	2. Jaarlikse registrasiefooi betaalbaar per kategorie	29
	3. Jaarlikse bevoegdheidsregistrasie vorm	30
	4. Bevoegdheidsertifikaat	30

HOOFSTUK 3:	DIENSVERHOUDINGE	31
--------------------	-------------------------	-----------

A.	OORSIG	31
B.	DIE BESTUURSHANDLEIDING VIR DIENSVERHOUDINGE	31
C.	DIE VERGOEDINGSPAKKETTE VAN BEDIENAARS VAN DIE WOORD	31
D.	'n ONDERSTEUNENDE BETAALSTELSEL	32
E.	BEDIENINGS BEOORDELING EN ONDERSTEUNINGS SISTEEM	34

HOOFSTUK 4:	TUG EN DISSIPINERE AANGELEENTHEDE	38
--------------------	--	-----------

A. TUG EN DISSIPLINE	38
B. SENTRALE DATABASIS (ONDERSOEKREGISTER)	40
C. REGLEMENT VIR TUG EN DISSIPLINE	40
D. KERKLIKE ONDERSOEK – RIGLYNE VIR ONDERSOEKE	43

HOOFSTUK 5: PREDIKANTE BEGELEIDING EN VOORTGESETTE BEDIENINGSONTWIKKELING 63

A. OORSIG	63
1. Inleiding en uitgangspunte	63
2. Teoretiese model	63
3. Skematiese voorstelling	65
4. Belangrike opmerking oor terminologie	65
B. DIE A TOT Z-BELEID AANGAANDE PREDIKANTE VAN DIE NG KERK	66
1. Agtergrond en huidige praktyk	66
2. Inleiding tot die A tot Z-beleid van Bedieningsvreugde	67
3. Uitkomste van die A tot Z-Beleid se implementering	67
4. Strategie van die A tot Z-Beleid se implementering	67
5. Die A tot Z-Beleid aangaande predikante van die NG Kerk	81
C. MENTORPROGRAM VIR LERAARS VAN DIE NG KERK	81
1. Inleiding	81
2. Agtergrond	83
3. Die A tot Z-Beleid en die mentorprogram van die NG Kerk	84
4. Definisie van mentorskap in die NG Kerk	84
5. Belangrike praktiese aspekte van die mentorprogram	85
D. PREDIKANTE BEGELEIDING EN VOORTGESETTE BEDIENINGSONTWIKKELING	85
1. Historiese verloop	85
2. Beleid ten opsigte van VBO	87
3. VBO verantwoordelikhede van die onderskeie deelhebbers	88
4. Bepaling van die kursusse en aantal krediete vir VBO	88
5. Kursusse vir VBO	89
6. Akkreditasie en keuring van kursusse	89
7. Akkreditasie en keuring van kursusse van buite verskaffers	89
8. Toekenning van krediete	92
9. Bestuur van krediete	93
10. Terugvoer aan ringe oor krediete	93
11. Die hantering van navrae en gee van advies	94
12. Nuwe ontwikkelinge ten opsigte van die beroepsvaardighede, selfsorg, kerklike en ander betrokkenheid van predikante	95
E. VORMS VIR GEBRUIK	

HOOFSTUK 6: MOBILITEIT VAN BEDIENERS VAN DIE WOORD IN DIE KERK 107

A. INLEIDING	107
Afdeling 1	107
Afdeling 2	107

Afdeling 3	108
Afdeling 4	110
4.1 Praktiese riglyne aan sinode	110
4.2 Standplaasverwisseling: bekendstelling en aanmoediging	110
Afdeling 5: Praktiese riglyne aan gemeentes, ringe en predikante	111
5.1 Plasing op agenda van kerkraad	111
5.2 Standplaasverwisseling: vereistes vir aanmelding	111
5.3 Standplaasverwisseling: identifisering van kerkrade en leraars vir plasing	112
5.4 Standplaasverwisseling: onderhandeling met die oog op verwisseling	112
Afdeling 6: Kontrole – Praktiese Riglyne aan die Kerkverband	113
Afdeling 7: Standplaasverwisseling- die kostes	114
Afdeling 8: Riglyne vir die inskakeling van 'n predikant in 'n nuwe gemeente	114
8.1 Inleiding	114
8.2 Die doelwitte van die inskakelingsprogram	114
8.3 Die verloop van die inskakelingsprogram	115
8.4 Die nasorg van die inskakelingsprogram	116
Afdeling 9: Besluit voorgelê aan Algemene Sinode 2013	117
	118
B. DOKUMENTASIE EN VORMS VIR STANDPLAASVERWISSELING	
Bylaag 1: Beskrywing van die gemeente wat standplaasverwisseling verlang	119
Bylaag 2: 'n Beskrywing van die predikant wat standplaasverwisseling verlang	120
Bylaag 3: Aanbeveling van die Ringskommissie t.o.v. die aanmelding tot standplaasverwisseling	122
Bylaag 4: Ooreenkoms tot standplaasverwisseling	124
Bylaag 5: Opsommende oorsig oor die proses	125

HOOFSTUK 7: DIE ROL VAN DIE BREE KERKVERBAND IN PREDIANTE SAKE 126

A. INLEIDING	126
B. FASE 1	126
Roeping	126
Werwing	126
Aanmelding en keuring	127
C. FASE 2	128
Teologiese opleiding en begeleiding	128
Legitimasië	128
Beroeping en ordening	129
D. FASE 3	130
Behoud van bedieningsbevoegdheid	130
Behoud van bedieningvaardigheid	130
Diensverhoudinge	131
Mobiliteit	132
Standplaasverwisseling	133

